

MERRNI E HANI...

MERRNI E PINI...

Jeta Liturgjike

Viti I Nr. 7, Shtator 2005

E lumja Nëna Terezë - Lutu për ne

FEJA KËRKIM, SHPRESA VEPRIM, DASHURIA FLIJIM DHE DHURIM NËNA TEREZE (1910 1997)

Gonxhe Bojaxhiu u lind në Shkup më 27 gusht 1910 nga prindërit shqiptarë katolik Kolë Bojaxhiu dhe Drane lind. Bernaj Bojaxhiu, me prejardhje nga Prizreni dhe Novosella e Gjakovës. Shkollën fillore, katër vitet e para, i kreu pranë famullisë së “Zemrës së Krishtit”, vitet tjera dhe gjimnazin në shkolla shtetërore. Në moshën 18 vjeçare vendoset për shërbim të plotë Zotit, Kishës, njeriut me jetën rregulltare të “Motrave të Loretos” që vepronin në Kalkutë. Atje bëri studimet universitare histori gjeografi, dhe për pak kohë punoi si infermiere, pastaj si profesoreshë dhe drejtoreshë e shumë shkollave të mesme në Kalkutë. Në vitin 1946 braktisi rregullin për t’iu kushtuar tërësisht “të varfërve ndër më të varfër”. Në vitin 1950 themeloi motrat “Misionaret e Dashurisë”, pastaj “Vëllezërit Misionarët e Dashurisë” (1963), “Bashkëpunëtorët e Nënës Tereze” (1969), “Misionaret e Dashurisë dega kontemplative” (1976) dhe “Vëllezërit e Fjalës dega meshtarake” (1977).

Mori gati të gjitha shpërblimet më të larta kishtare dhe shekullare, edhe atë Nobel për Paqe (1979). Mbarë bota e çmoi dhe nderoi me titullin më të lartë dhe më të ëmbël: **Nëna e Dashurisë**.

Si në jetë, ashtu edhe në vdekje dhe selakim, mblodhi dhe bashkoi mbarë botën.

U kthye në “Shtëpinë e Atit” apo ndërroi jetë më 5 shtator 1997, pra, para pesë viteve.

Në jetën dhe veprën e Nënës Tereze kemi tri faza bazore jetësore që mund t’i dallojmë dhe quajmë edhe me tri emërtime: Gonxhe Bojaxhiu (1910 1928), Motra Tereze e Loretos (1929

1950) dhe Nëna Tereze Misionare e Dashurisë (1950 1997).

Këto tri periudha jetësore kanë tri qëndime apo orientime, përcaktime themelore që përputhën me tri virtytet hyjnore: FEJA, SHPRESA dhe DASHURIA.

Faza e pare 18 vjeçare karakterizohet me KËRKIME. Gonxhja së pari në gjirinë e saj familjar gjithnjë kërkonte prej prindërve babës Kolë dhe nënës Drane kuptimin e jetës dhe domethënien e veprimit. Më vonë këtë kërkim e kishte vazhduar edhe në bashkësinë famullitare të “Zemrës së Krishtit” në Shkup, së bashku me rininë katolike, por edhe me të gjithë të tjerët. Kërkonte në brendi dhe në thellësi pshin e shumëçkahit, nuk ndalej vetëm në vrojttime dhe konstatime, por gjithnjë hulumtonte, gjurmonte, analizonte...

Ja dëshmia e saj: “Isha ende shumë e re, pa i mbushur 12 vjet, e rrethuar nga familja, kur ndjeva dëshirën e parë për t’u dhënë tërësisht Zotit. Gjashtë vjet kam medituar dhe jam lutur... Në fillim nuk më pëlqente fare ky mendim, “tundim”. Disa herë kam menduar se isha liruar nga kjo dëshirë... Ndonjëherë më dukej se po bëja gabim, se kjo nuk ishte thirrje, por më në fund u binda se isha e ftuar nga Zoti. Zonja e Letnicës, Zonja Cërnagore, më ndihmoi shumë për ta arritur një vendim të tillë”.

Pas afro gjashtë viteve të “luftës” me Zotin, ajo kupton, pranon, përcaktohet për jetën rregulltare. Ajo thoshte: “Më 14 gusht të vitit 1928 u gjunjzova para trupores së Zonjës së Letnicës me qiri në dorë dhe me zemër të dhezur duke u lutur kështu: Më munde o Zot, fitove o Zonjë! Unë kam vendosur që të bëhem motër

misionare për t'iu kushtuar Zotit dhe të afërmit, sidomos të varfërve të botës”.

Dhe kjo fe, ky kërkim nuk u ndërpre më askurrë. Kërkonte vullnetin e Zotit, Zotin, nëpërmjet njeriut, dhe në njeriun vëlla motër ZOTIN, bile edhe në ata që s'kishin më as dukje njerëzore, sepse ishin të shëmtuar nga varfëria, uria, sëmundja, dëbimi, gërbula... Gjithnjë kërkonte dhe gjithnjë gjente Zotin në çdo njeri, dhe mu për këtë ishte aq e lumtur, më e lumtura në botë “sepse 24 orë në ditë jetonte dhe vepronte me Zotin, për Zotin, me njeriun, për njeriun”.

Kërkimi i saj vazhdoi gjatë tërë jetës, në çdo hap dhe kënd të botës, në çdo mënyrë dhe rrethanë jetësore, me çdo mjet dhe mundësi, me një qëllim të vetëm: Që njeriu njerëzimi mos të pësojë, por të jetojë, mos të urrejë, por të dashurojë, mos të vdesë, por të jetojë tani dhe në amshim. Syri, mendja dhe zemra e saj e madhe ishin gjithnjë në kërkim në nder dhe lavdi të Zotit, në të mire dhe në dobi të njeriut, të popullit.

Për Nënë Tereze të besosh domethënë të kërkosh.

Faza e dytë jetësore e Nënës Tereze karakterizohej me veprim sipas stilit dhe porosisë së Jezu Krishtit i cili thotë: S'kam ardhur të më shërbejnë, por të shëbej dhe ta dhuroj jetën time për shëlbimin e botës. Motra Tereze e Loretos shpresën e konkretizoi në veprim shërbimi. Së pari si infermiere, më vonë si profesoreshë dhe drejtoreshë e shumë shkollave të mesme të Motrave të Loretos në Kalkutë dhe në rrethinë, gjithnjë me

shpejti bëhet Histori e kërkimit të pashoq dhe të veprimit shembullor në dobi të vëllaut njeri, pa dallime gjinore, kombëtare, fetare, rasore, kastore... Për afro 20 vite e mësonte rininë e Kalkutës, i edukonte me fjalë, mësim, shembull, jetë gjithnjë e udhëhequr nga fuqia e fesë dhe nga frymëzimi i dashurisë. Mirëpo as kjo nuk e kënaqte. Të gjithë e donin dhe e nderonin, e admironin, mrekulloheshin me jetën dhe veprimtarinë e saj, ndërsa ajo gjithnjë kërkonte, vepronte dhe e pyste vetveten para Zotit dhe para ndërgjegjjes: Kush jam unë? Çka kërkon dhe prët Zoti prej meje? Çka duhet të bëj unë këtu dhe tani për këta njerëz, për mbarë Kalkutën, Indinë, për mbarë njerëzimin?

Dhe ja prapë dëshmia e saj: “Si fluturon koha këtu. Kur ndalem dhe mendoj për thirrjen time misionare, mund të them vetëm një FALËNDERIM të madh e të përzemërt, Ty o Zot, që më ke dashur aq shumë dhe që më ke dhënë mundësinë e dashurisë së përkujdesjes ndaj të tjerëve” (Nga letra vëllaut Lazër në viti 1937).

Nga kjo fe kërkim shqetësim kreativ, nga ky veprim shërbim që ishte shpresa e saj e madhe dhe e pathyeshme, lindi edhe faza e tretë: NËNA TERZE MISIONARE E DASHURISË, dhurimi dhe flijimi si shprehje e vazhdueshme dhe e plotë e Dashurisë. Kërkimi (feja), veprimi (shpresa) dhe dhurimi (dashuria) ishin dhe mbesin shtyllat në të cilat ajo e mbështeti mbarë jetën dhe tërë veprim flijimin për ta mahnitur njerëzimin si Nëna e Dashurisë.

*“Vetëm duke dhënë njeriu merr;
Vetëm duke harruar vetveten, njeriu e gjen veten;
Vetëm duke falur njeriu është i falur;
Vetëm duke dashuruar njeriu gjen jetën dhe lumturinë”.*

Dhe vazhdon:

*“Më bëj të denjë, o Zoti im
t'u shërbej të gjithë të varfërve të mbarë botës
të cilët jetojnë dhe vdesin në uri dhe në varfëri.
Jepju atyre nëpër duart tona bukën e përditshme
nëpër dashurinë tonë paqen dhe gëzimin”.*

Së bashku me Nënëen tone Tereze edhe ne do të besojmë në Zotin dhe në Njeriun, do ta kërkojmë njeriun vëlla ose motër, për t'u takuar, afruar, vëllazëruar dhe bashkuar në shërbim të të Mirës, të të Drejtës, të Vërtetës, mbi të gjitha të Dashurisë. Nëna Tereze me ZOTIN DASHURI dhe me VËLLAUN NJERI bëri vërtet mrekullii si binom i pandashëm i jetës dhe veprimit të saj të madh në të gjitha meridianet e botës. Risia e vjetër dhe gjithnjë e re është feja, shpresa dhe dashuria, që për Nënëen Tereze ishin kërkimi, veprimi dhe dhurimi, e vetmja mundësi dhe fuqi për ta ndërruar dhe përmirësuar së pari veten, pastaj edhe të tjerët. Plagët tona të vjetra apo të reja ende gjakojnë dhe si të tilla na kërcenojnë dhe rrezikojnë.

T'i çelim sytë për të parë më mire, më qartë, më thellë dhe më larg, ta angazhojmë mendjen për të kuptuar më mirë dhe më rrënjësisht vetveten dhe botën rreth nesh, ta zgjojmë dhe zgjerojmë ndërgjegjjen dhe zemrën për kërkim, veprim dhe dhurim, për bashkpunim dhe bashkëjetesë dhe vëllazëri me të gjithë. Nëse nuk i mundim ndarjet dhe përçarjet e çfarëdo lloji, atëherë ne ende nuk jemi të lirë, aq më pak të mirë, por të robëruar nga e keqja. Ta flakim urrejtjen dhe ta mësojmë dhe zbatojmë artin e jetës dashurisë, sepse vetëm kështu ne do të jemi bijtë dhe bijat

e denja të Nënës së Dashurisë, dhe ajo do të jetë dhe do të mbetet Nëna jonë Tereze, së shpejti **shën Tereza** jonë. Kështu ajo na mëson dhe na frymëzon, këtë ajo na dhuron. Me të të gjithë t'i kthehemi vetvetes dhe të Vërtetës, dmth. së pari Zotit, pastaj njëri tjetrit, sepse vetëm vëlazërisht dhe bashkarisht mund të jetojmë dhe përparojmë duke u mbështetur në të vërtetën dhe në dashurinë.

Këtë ia kemi borxh Nënës Tereze, vetvetes, të tashmes dhe ardhmërisë sonë.

Don Lush **GJERGJI**

E DIELA XXIII gjatë vitit

...ku janë dy ose tre të bashkuar në emrin tim, aty jam edhe unë.

Leximi i parë: *Ez 33,7-9* Njeriu është egoist, mendon dhe kujdeset për vete. Zakonisht për të tjerët nuk ka as sy e as zemër. Pra me këtë rast Profeti mundohet që t'i bind bashkëkohanikët e vet, dhe ne, se jemi të obliguar nga Zoti për t'u kujdesur për njëri tjetrin.

Psalmi 95 (94) O Zot, bëj që ta dëgjojmë zërin tënd.

Leximi i dytë: *Rom 13,8-10.* Të gjitha ligjet, sipas shën Palit, janë të përfshirë në ligjin e dashurisë. Çdo njëri prej nesh e ka këtë obligim: Duaje të afërmin tënd si vetveten!

Ungjilli: *Mt 14,22-33.*

Në atë kohë, Jezusi u tha nxënësve të vet: "Në qoftë se vëllai yt mëkaton kundër teje, qortoje vetëm për vetëm. Në qoftë se të dëgjon, e shpëtove vëllanë tënd. Po qe se nuk të dëgjon, merre me vete edhe një ose dy njerëz të tjerë, që çdo gjë të mbështetet në pohimin e dy ose tre dëshmitarëve. Në qoftë se as ata nuk i dëgjon, tregoj Kishës. Nëse as Kishën nuk dëgjon, mbaje si të ishte pagan ose tagrambledhës. Përnjëmend po ju them: çdo gjë që lidhni përmbi tokë, do të jetë e lidhur edhe në qiell dhe, çdo gjë që ju të zgjidhni mbi tokë, do të jetë e zgjidhur edhe në qiell. Prapë po ju them: nëse dy vetë prej jush këtu mbi tokë, të një mendimi, luten për çfarëdo sendi, Ati im që është në qiell, do t'ua japë. Sepse, ku janë dy ose tre të bashkuar në emrin tim, aty jam edhe unë, midis tyre."

Fjala e Zotit

Fjalët që posa i dëgjuam janë thënë para shumë viteve, por që kanë porosi të madhe edhe për ne sot. Te tre leximet e kanë të njëjtën porosi: Çdo anëtar i bashkësisë sonë është i rëndësishëm dhe ne nuk guxojmë ta humbim asnjërin prej tyre! Ne jemi përgjegjës, jo vetëm për vete, por edhe për të afërmit tanë.

Mjerisht sot edhe në bashkësitë katolike ka gjithnjë e më tepër njerëz për të cilët na flet leximi i parë, njerëz të paudhë! Ata janë njerëzit të cilët të dhënë pas kënaqësive trupore largohen prej rrugës së Zotit. Njerëzit e tillë duke u larguar prej rrugës së Zotit, automatikisht largohen edhe prej familjes dhe rrethit ku jetojnë! Andaj ta pyesim secili vetëvehten: Mos vallë jam unë njeri i tillë, njeri që më ka humbur rruga në oborr, siç dijmë të themi, njeri që nuk di pse jetoj? Mos vallë me jetën time të mbrapshtë jam turp për familjen, kishën dhe rrethin ku jetoj?! Dhe nëse në mesin tonë ka njerëz të tillë, çfarë duhet të bëjmë? Ne zakonisht nuk veprojmë ashtu siç na mëson Krishti në ungjillin e sotshëm, por e bëjmë të kundërtën? Ne mblidhemi dy e më tepër, dhe në vend që t'i ndihmojmë të afërmit tonë që të kthehet në rrugën e Zotit, ne flasim kundër tij, e akuzojmë, e gjykojmë, e rrisim edhe më tepër të keqen që e ka bërë etj. Ndërsa Krishti na thotë se njerëzve të tillë duhet t'iu ndihmojmë që të kthehen në rrugën e Zotit, t'i kthehet familjes dhe Kishës! E nëse dëshirojmë të jemi të sinqertë dhe në pyetjen: A ka ndodhur që ndonjëri prej nesh të lutet për kthimin e fqit, të cilën e dijmë se nuk është i mirë, që Zoti ta kthen në rrugën e vet? Ndoshta edhe ndonjëri prej nesh e ka bërë një gjë të tillë, por në përgjithësi këtë ne nuk e bëjmë!

Besimtarë të dashur diçka e keq është duke ndodhur edhe në familjet tona. Ato gjithnjë e më tutje po shëndërrohen në gjithçka tjetër, e më së paku në vatra të dashurisë dhe të paqes! Pse? Sepse përveç këtu në Kishë, ne gjithnjë e më pak, ose më mirë të themi në familjet tona ne nuk mbledhemi në emër të Krishtit për të kërkuar prej Atit tonë qiellor të mirat që na nevojiten për një jetë vërtet normale familjare! Ne po kemi kohë për të gjitha, jo edhe për Zotin. Ne po kërkojmë lumturinë, harmoninë dhe dashurinë familjare në gjërat materiale, të cilat në ne krijojnë zbrazëti dhe pakënaqësi edhe më të madhe. Ndërsa lumturia, paqja, harmonia dhe dashuria, nuk mund të blihen, por ato mund t'i gjejmë në Krijuesin e tyre, Zotin, dhe me ndihmën e Tij i krijojmë në zemrat tona, i kultivojmë dhe duhet t'i dhurojmë në jetën e përditshme. Shën Pali na thotë se ne njëri-tjetrit duhet t'i kemi borgj vetëm dashurinë. Nga jeta e përditshme e dijme se një njeri që e duam nuk mund t'i bëjmë keq. Andaj ta zgjojmë në zemrat tona këtë virtyt hyjnor, të kemi dashuri të sinqertë ndaj Zotit dhe vëllaut njeri. Të mundohemi t'i zbatojmë në jetë urdhërimet e Zotit të cilat na ndihmojnë që mos të largohemi prej rrugës së Zotit, por të mbetemi njerëz të ndershëm, e mbi të gjitha fëmijë të mirë të Atit tonë qiellor.

Besimtarë të dashur, të mundohemi që përveq punëve të përditshme të gjejmë më tepër kohë për Zotin duke u bashkuar në emër të Krishtit, të kërkojmë prej Atit tonë qiellor paqe dhe bekim për familjet tona, që ato të bëhën oazë paqeje dhe dashurie në të cilat fëmijët tanë do të rriten në një atmosferë të shëndoshë që ata sot e nesër të jenë krenaria juaj dhe krenaria

jonë. Amen.

Lutja e besimtarëve

Ne o Jezu jemi mbledhur në emrin Tënd për t'i drejtuar lutjet tona Atit tonë të përbashkët:

- Për Papën Benediktin e XVI, ipeshkvin tonë Markun, meshtarët e rregulltarët, që të udhëheqin popullin që iu është besuar drejt Teje, *të lutemi.*
- Për Kryetarin tonë, të cilit ia ke çuar edhe një kryq të rëndë, që t'ia kthesh shendetin dhe ta udhëheqë popullin tonë drejt një ardhmërie më të mirë për të gjithë, *të lutemi*
- Për familjet tona që të bashkohen edhe në uratë, e jo vetem para TV-së, apo për ahengje, *të lutemi.*
- Për rininë tonë që të dijë të largohet nga rruga që i çon në shkatërrim të trupit dhe shpirtit, *të lutemi.*
- Për fëmijët, mësuesit e tyre, që këtë vit shkollor që e kanë filluar të tregojnë rezultate sa më të mira, *të lutemi.*

Ti, o Zot, e di se për çka kemi nevojë. Na i jep po të lutemi ato të mira që do të na ndihmojnë në shëlbimin e shpirtit. Ne për Krishtin Zotin tonë. Amen.

D.A.D.

Përjetime me Nënë Tereze

NËNË TEREZA DHE RUGOVA

Në “Lutjen e mëngjesit” të organizuar nga Bill Clinton, kryetar i SHBA-ve, mori pjesë edhe Nëna Tereze. Pasi i përshendeti të pranishmit, u tha: Një here në Kalkutë një djalosh i ri kishte dhembje të mëdha. Iu afrova dhe duke dëshiruar ta ngushëlloj për dhembjet dhe që t’ia tërheq vërejtjen që të mos bërtasë shumë nga dhembjet, i thashë se dhembjet tua janë nga shtërngimet që t’i bën Jezu Krishti që të do shumë dhe dëshiron që sa më parë të të shërojë. E ai m’u përgjigj: Nënë e dashur thuaj Jezu Krishtit që të mos më shtërngojë shumë sepse kam dhembje të mëdha. Ndaj edhe ju të nderuar që po merrni pjesë në këtë “Lutje..” ju lus që të mos ma shtërngoni shumë popullin tim në Kosovë, sepse edhe këtu, në këtë mes i

kam bijtë e mi nga Kosova, u thotë Nëna Tereze. Pjesmarrësit fillojnë të shikohen në mes veti se kush mund të jenë bijtë e Nënës Tereze në këtë mes. Pas pak kohësh Nëna Tereze fillon të përshendetet me të pranishmit, të cilët përkuleshin para saj. Por kur ajo vjen pranë dr.

Ibrahim Rugovës, ai bie në gjunjë dhe ia puthë dorën Nënës Tereze. Me atë rast të pranishmit e kuptuan se kush ishte djali i Nënës Tereze.

Fidel Kastro dhe Nëna Tereze

Jam i vetëdijshëm se kur të vdes do të shkoj në ferr dhe atje do të takohem me Marks, Engelsin dhe Leninin, kështu flet Kastro, i cili që më tepër se 40 vite është kryetar i Kubës. Gjatë këtyre viteve të sundimit të vet i ka marrë 70 mijë dhurata. Vetëm dy gjëra i kam ruajtur, thotë Kastro. Një dhuratë që e mora nga një indian dhe një Madonë Zojë të cilën ma dhuroi Nëna Tereze. Nëna Tereze është e shenjtë, thotë Kastro, dhe nga xhepi i uniformës nxjerrë një shami, gjithashtu dhuratë nga Nëna Tereze, nga e cila nuk ndahet kurrë.

E DIELA E XXIV gjatë vitit

Falja padrejtësinë të afërmit tënd, e kur të lutesh, mëkatet e tua do të falen.

Leximi i parë: Sir 27,27 28,7 Këta pak rreshta përmbajnë vlerat dhe veset të cilat e lumturojnë apo e bëjnë fatkeq njeriun. Shkrimtari thekson se sa të forta dhe të rrezikshme janë këto ndjenja që njeriu i bart në vete. Urrejtja, hakmarrja janë fuqi shkatërruese në zemrën e njeriut.

Psalmi 103 (102) Zoti është i mirë e i madh në dashuri.

Leximi i dytë: Rom 14,7-9 Nëse jemi të krishterë të vërtetë, atëherë jeta jonë është e lidhur me Krishtin. Le të themi edhe ne me shën Palin: Nuk jetoj më unë, sepse në mua jeton Krishti.

Ungjilli: Mt 18, 21-35

Në atë kohë, Pjetri iu afrua Jezusit dhe e pyeti: “Zotëri, nëse vëllai im gabon ndaj meje, sa herë duhet ta fal? Deri në shtatë herë?” Jezusi i përgjigji: “Nuk po të them deri në shtatë herë, por deri në shtatëdhjetë herë shtatë herë! Prandaj Mbretëria e qiellit i përngjan mbretit që vendosi të rregullojë llogaritë me shërbëtorët e vet. Kur filloi të bëjë llogari, ia sollën njërin që i kishte detyrim dhjetë mijë talenta. E, pasi nuk kishte t'i kthente, zotëria i tij dha urdhër të shitej ai, gruaja e tij, fëmijët e tij dhe krejt pasuria e tij e t'i kthehej detyrimi. Atëherë shërbëtori i ra ndër këmbë dhe iu lut: “Ki durim me mua dhe do t'i kthej të gjitha!” Edhe zotëria pati mëshirë ndaj atij shërbëtori, e liroi edhe ia fali detyrimin. Porse, shi ky shërbëtorë, duke dalë prej andej, u takua me një shok të vet, gjithashtu shërbëtor, që i kishte detyrim njëqind denarë. Dhe, si e zuri, ia ngjiti për fyti duke i thënë: Ma kthe detyrimin! Atëherë i ra ndër këmbë shoku i tij dhe iu lut: Ki durim me mua dhe do t'i kthej. Por ai nuk desh dhe shkoi e e shtiu në burg deri sa ta kthente detyrimin. Kur shërbëtorët tjerë shokët e

tij, panë se ç'ndodhi, u pikëlluan për së tepërmi, shkuan dhe e njoftuan zotërinë për krejt çka ngjau. Atëherë zotëria i tij e thirri dhe i tha: Shërbëtor i keq, unë ta fala tërë borxhin, sepse m'u lute. A nuk u desh që edhe ti të kishe mëshirë ndaj shokut tënd, sikurse edhe unë pata mëshirë ndaj teje? Atëherë zotëria i tij, i hidhëruar, ua dorëzoi torturuesve derisa të kthejë tërë detyrimin. Kështu do të bëjë me ju edhe Ati im qiellor; nëse s'e falni me gjithë zemër secili vëllanë tuaj.”

Fjala e Zotit

“Zotëri, nëse vëllai im gabon ndaj meje, sa herë duhet ta fal? Deri në shtatë herë?” Jezusi i përgjigji: “Nuk po të them deri në shtatë herë, por deri në shtatëdhjetë herë shatë herë!” (Mt 18,21-22). Një diskutim i tillë na përkujton metodologjinë e shkollës, ku shtrohet pyetja dhe përgjigja. Në kontekstin tonë është shumë e rëndësishme sjellja e Pjetrit, që i drejtohet Jezusit me titull : “**Zotëri (Zot)**”. Pyetjet e tilla edhe obligojnë jo vetëm përgjigjen në të por edhe përmbajtjen e tyre. Pjetri mendon se është mjaft zemërgjerë, se e falë vëllanë e vet deri në shtatë herë. Por Jezusi nuk është i kënaqur në përgjigjen e tij dhe nuk kërkon kufizime, pasi falja nuk ka asnjëherë ndonjë kufizim. Gjithherë të gatshëm për falje dhe për kërkim të faljes në qoftë se kemi fyer tjetrin.

Mateu vazhdon duke e paraqitur problematikën e faljes me një shëmbëllturyë mbi shërbëtorin e pamëshirshëm, në të cilën e shpjegon kërkesën e Jezusit dhe fuqinë e përvojës së njeriut i cili ndërmerr për realizimin e qëllimit që e sjell porosia e Ungjillit. Ashtu siç Hyji ndërmerr me neve dhe na e fal borxhin, detyrimin tonë që e

kemi ndaj tij, ashtu edhe ne duhet ta falim të afërmin tonë duke ia falur detyrimet që i ka ndaj nesh. Mospërputhja midis dy detyrimeve të qarta vë në dukje dallimin midis mëshirës së Hyjit (zotëria fal detyrimin e 10.000 talentave - 1 talent 34,272 kg ar - shumë që s' mund të merret me mend) dhe detyrimit të shërbëtorit ndaj shokut të vet (ky nuk i fal shokut 100 denarë - një shumë e vogël). Shëmbëlltyra vë në pah zemërgjerësinë e Hyjit e ngushtësinë e zemrës së njeriut. Mëshira e Hyjit është e lidhur me mëshirën tonë ndaj të afërmit. Nëse ne kemi mëshirë për të afërmin, edhe Hyji do të ketë për ne. Në qoftë se nuk kemi mëshirë për të afërmin tonë atëherë as Hyji nuk ka për ne, Mateu e thekson edhe anën e drejtësisë, por në këtë rast kërcënohet me gjyqin e ferrit. Nuk ka kompromis por kërkohet nga zemra falja e vëllaut apo motrës (të afërmit).

Hakmarrja është gjest djallëzor

Hakmarrja është e tmerrshme dhe jo njerëzore, e cila, jo vetëm se është në kundërshtim me pajtimin, por në të kundërtën e skllavëron njeriun si të tillë, ia rrëmben lirinë dhe rehatinë, sigurinë. Njeriut gjithëherë i kërcënohet hakmarrja, qoftë nga fyerjet, qoftë nga lëndimet trupore apo morale. Ajo gjithëherë e dëmton individin në këtë ose në atë mënyrë, dëshira e tij është që të hakmerret me të njëjtën mënyrë dhe në të njëjtën gjë. Njeriu është ai që e kërkon gjakun, duke e dënuar tjetrin me pendesë, dhe një gjë e tillë është e rregulluar edhe me ligjin e vjetër "talion" që do të thotë: "Por, nëse ndodh edhe

ndonjë e keqe tjetër, do të shndërrojë jetën për jetë, syrin për sy, dhëmbin për dhëmb, dorën për dorë, këmbën për këmbë, djegien për djegie, varrën për varrë, damkën për damkë" (Dal 21,23). Ky ligji i "Talionit" edhe sot e kësaj dite mbretëron në natyrën e njeriut, tek ne shqiptarët në "Kanunin e Lekës" dhe është pothuajse i njëjti që ishte edhe në fillimin e njerëzimit, dhe i njëjti po ashtu ka mbetur edhe gjatë historisë, është

edhe sot e kësaj dite, dhe si i tillë askurrë nuk ka treguar vlera njerëzore. Ligji i tillë nuk shëron plagët e bëra, por në të kundërtën i thellon, i ngacmon, i nxit, ashtu prej një të keqe do të burojë tjetra edhe më e madhe, dhe njeriu si i tillë hyn në zinxhirët e labirintit djallëzor që nuk ka rrugëdalje; sepse rrethi magjik i hakmarrjes nuk përfundon askurrë. Çka është edhe interesante, vetëm në një moment të shkurtër është individi i kënaqur nga hakmarrja, sepse në një moment i duket se është

plotësuar dëshira, ligji është çuar në vend, dhe paqja mund të vazhdojë. Por, një mendim i tillë nuk është asgjë tjetër përveç një vetëmashtrim i madh. Jeta e njeriut nuk është vetëm një fragment, por duhet atë ta shikojmë në tërësinë e saj. Rruga e drejtë e një pajtimi është ajo rruga e së "Dielës që të çon deri në Meshën shenjte", aty ku dhurohet Biri i Zotit për mëkatet e njerëzimit, dhe përfundon me zgjidhjen e mëkateve në rrëfyestore. Kjo është e vetmja rrugë, e cila çon kah pajtimi.

Pajtimi në këtë rast është sakramenti i faljes, pas atij të pendesës dhe të rrëfimit. Thelbi është vazhdimisht i ministerit të fjalës nga ana e Kishës, i përruar nga

Jezusi gjatë jetës së tij tokësore. Pohimi “të janë falur mëkatet” që në jetën publike të Jezusit nga Nazareti dëgjohet disa herë, ka një vazhdimësi të mrekullueshme dhe të pandërprerë në veprimtarinë baritore të bashkësisë së themeluar nga Krishti dhe të zhvilluar nga Shpirti Shenjt.

Po ashtu gjithmonë duhet të kemi parasysh këtë rrugë, posaçërisht ata të besimit të krishterë, dhe të veprohet në këtë mënyrë. Sepse në vetë qenien (esencën) e njeriut qëndron sindromi i hakmarrjes, që nuk e kursen as priftin, as besimtarin, as tjetrin dhe mos të flasim për njerëzimin mbarë! Sindromi i hakmarrjes është rreziku më i madh dhe më vdekjeprurës që e ka shoqëruar njerëzimin gjatë historisë duke filluar prej Kainit dhe Abelit deri në ditët tona. Ky sindrom është i fshehur në format e ndryshme, në brendinë e njeriut, aty ku gjendet pjesa e errët e individit. Ajo zgjohet shumë lehtë dhe shumë shpejt vepron, si dhe ka etje të pangopur për hakmarrje. Po qe se individit nuk vepron shpejt në mënyrë efikase, për ta frenuar etjen e hakmarrjes, së shpejti gjendet në rrjetin djallëzor, siç flet edhe ungjilli i sotëm: “*Porse, shi ky shërbëtor, duke dalë prej andej, u takua me një shok të vet, gjithashtu shërbëtor, që i kishte detyrim 100 denarë. Dhe, si e zuri, ia ngjiti për fyti duke i thënë: 'Ma kthe detyrimin!'*”.

Çdo herë kërkohet orvatje dhe flijim për t'u pajtuar me vetveten, por edhe kërkohet edhe gatishmëri për t'u pajtuar edhe me palën tjetër. Përndryshe kërcënohet rreziku i hyrjes në djallëzi, ku nuk ka më dalje.

Etjen për hakmarrje mund edhe ta shtypim dhe vendoset në pavetëdijen tonë ose në nëndhesën tonë psikike. Por me këtë mënyrë sipas psikanalizës

nuk kemi arritur asgjë, sepse etja e hakmarrjes do të fillojë të gufojë në fund të fundit në mënyra të fshehta, tinzake, si ai krimbi që e bren mollën nga ana e brendshme.

Falja është gjest i Shpëtimit. Njeriu që beson në liri, në perspektivën e të ardhmes, në shërimin e kujtesës, në siguri, si dhe thith energjinë nga jeta e ungjillit; ai zhytet në hirin e Shpëtimit, që nuk është asgjë tjetër përveçse pasoja që “*Zoti pati mëshirë ndaj atij shërbëtori, e liroi edhe ia fali detyrimin.*”. Gatishmëria e faljes rrjedh nga Zoti dhe depërton në jetën tonë. Kurse falja jonë është përgjigja ose shenja e pajtimit që na e dhuron Zotin nëpërmes pajtimit tonë me tjetrin.

“*Kështu do të bëjë me ju edhe Ati im qiellor, nëse s'e falni me gjithë zemër secili vëllanë tuaj.*” Kurse në uratën e Zotit, Ati ynë, themi: “Bukën tonë të përditshme na e jep sot; na i fal fajet tona, si i falim ne fajtorët tanë. E mos na lër të biem në tundim, por na liro nga i Keqi. Amen”

Lutja e besimtarëve

O Zot, ti çdo të diele na mëson me Fjalën tënde dhe na ushqen me Korpën dhe Gjakun tënd, tani si fëmijë të tu po t'i drejtojmë nga zemra dëshirat, lutjet, brengat tona:

- Ti, Dashuria e pambaruar, ndriçoje mendjen tonë, drejto zemrat tona, zbuti epshet tona dhe na frymëzo për jetë në paqe, lumturi dhe dashuri, *të lutemi*

- Ti që je lutur në kryq: Fali, o Atë se nuk dinë ç'bëjnë. Na frymëzo dhe ndihmo që t'i falim të gjithë ata që na bëjnë keq, për dashurinë tënde, *të lutemi*

- Që buka dhe vëra që po t'i kushtojmë të na çelin sytë dhe zemrën për t'u kushtuar Ty dhe të afërmit, në veçanti nevojtarit, *të lutemi*

O Jezu, çdo mëkat i yni është heshtë që shporon zemrën tënde, na ndihmo po të lutemi që të kthehemi kah ti, duke e nderuar Zemrën tënde të dashur hyjnore, kështu të bashkohemi në amshim ku ti jeton dhe mbretëron në shekuj të shekujve. Amen

Don Nosh **GJOLAJ SDB**

E DIELA E XXV gjatë vitit

Për mua Krishti ëdhtë jetë.

Leximi i parë: *Is 55, 6-9* Profeti na bën thirrje ta kërkojmë Zotin, Ai pret me padurimi kthimin tonë, Ai është gjithmonë i gatshëm për të na ndihmuar. Mjerisht sot edhe të krishterët të ardhmen e vet dëshirojnë ta ndërtojnë pa Zotin, nuk është çudi që na ndodhin gjitha këto të këqia. Njeriu duhet të ndalet dhe të jetë mik i vetëvetes, ta shfrytëzojë mirësinë dhe dashurinë e Zotit dhe të ndërtojë të ardhmen e vet me Zotin.

Psalmi: *145 (144)* **Zoti është afër atyre që e kërkojnë.**

Leximi i dytë: *Fil 1, 20-27.* Këta rreshta Pali i shkruan nga burgu në Romë qytetarëve të një qyteti maqedonas Filipes. Ai nuk e di çka e pret: vdekja apo lirimi. Kjo edhe nuk i intereson. Për të është me rëndësi predikimi i ungjillit. Jeta dhe dashuria e tij është Krishti. Gjithçka është prej Krishtit dhe për Krishtin. Dëshira e vetme e shën Palit është të kryejë vullnetin e Zotit, të jetë aty ku Krishti dëshiron, të vuajë atë që Krishti kërkon. Dhashtë Zoti që të dëgjojmë apelin e tij, edhe ne të jemi të bashkuar në përhapjen e Ungjillit.

Ungjilli: *Mt 20, 1-16*

Në atë kohë, Jezusi u tregoi nxënësve të vet këtë shëmbëlltyrë: "Mbretëria e qiellit është e ngjajshme me atë zot shtëpie, i cili doli herët në mëngjes që të gjëjë punëtorë për vreshtin e vet. E, si u godit me puntorët nga një denar në ditë, i çoi në vreshtin e vet. Pastaj doli edhe rreth orës tre, pa do të tjerë duke ndenjur të papunë në treg e u tha: Shkoni edhe ju në vreshtin tim e do t'ju jap sa të jetë e drejtë. Shkuan edhe ata. Prapë doli rreth orës gjashtë dhe orës nëntë e bëri ashtu. Doli përseri rreth orës njëmbëdhjetë, gjeti tjerë që po rrinin të papunë dhe u tha: Përse rrinin këtu të papunë gjithë ditën? Ata i përgjigjën: Sepse askush

nuk na mori në punë. Ai u tha: Shkoni edhe ju në vresht! Si u bë mbrëmje, i zoti i vreshtit i tha kujdestarit të vet: Thirri punëtorët dhe jepu pagën; fillo prej atyre të fundit e deri në të parët. Erdhën kështu ata të të njëmbëdhjetës orë e morën secili nga një denar. Kur erdhën të parët, menduan se do të marrin më shumë. Por edhe ata morën nga një denar. Duke e marrë ankoreshin në zotështëpinë e thoshin: Këta të fundit punuan vetëm një orë e ti i barazove me ne që mbartëm mundin e ditës e vapën. E ai i përgjigji njërit prej tyre: Mik, s'po të bëj padrejtësi! A nuk u godite me mua nga një denar? Merr sa të përket e nisu! Unë dua t'i jap edhe këtij të fundit sa ty! A nuk kam të drejtë të bëj me pasurinë time si më pëlqen mua? Vallë a duhet të jesh ti smirëzi pse jam unë i mirë? Kështu të fundit do të jenë të parët, e të parët të fundit!"

Fjala e Zotit

Ka shumë sëmundje të cilat e shkatërrojnë organizmin e njeriut. Një prej tyre është edhe leukemia. Njeriu mund ta ketë zemrën, veshkët, mushkëritë e shëndosha, por nëse e ka leukeminë, ai rrezikonë të vdesë. Pse e fillova predikimin e sotshëm me këtë sëmundje? Ne, si besimtarë mund të kryejmë çdo obligim fetarë me përpikërinë më të madhe, mirëpo nëse në zemrat tona kemi xhelozia, urrejtje, atëherë ne shpirtërisht jemi të vdekur! Xhelozia dhe urrejtja janë dy vese negative shumë të rrezikshme të cilat na qojnë në shkatërrim të vetëvehtes por edhe të atyre me të cilët jetojmë. Bile nën ndikimin e saj ne ngritemi edhe kundër Zotit duke u ankuar: *Pse o Zot mua ma qove këtë kryq, e jo dikujt tjetër? Pse atij po i jep e mua jo? Pse ai i ka të gjitha të mirat, e unë jo?*

Vëllëzër dhe motra, ne duhet të

kemi një dozë të vogël të inatit, nëse mund të them ashtu. Pse? Kur e shohim se i afërmi ynë po përparon, po mëson mirë etj. atëherë edhe ne të mundohemi me punë të ndershme të përparojmë sikurse ai. Por e keqja është se ne mundohemi në çdo mënyrë të shkatërrojmë suksesin e tij! Sot kudo në botë, por edhe në famullitë tonë ka shumë njerëz që mund ta gjëjnë veten në fjalët e Izaisë profet, i cili flet për të patenzonin, për atë që është larguar nga rruga e Zotit. Pyete sot veten; *Mos vallë je ti ai që flet Izaia? Je në rrugë të mirë, je njeri i ndershëm apo jo?* Mos të harrojmë fjalët e shën Palit: *Për mua vdekja është fitesë!* Ne mendojmë ndryshe: mendojmë se me vdekje humbim gjithçka!? Ne si besimtarë duhet të dijme se me vdekje, nëse gjatë jetës tokësore kemi qenë të mirë, atëherë fitojmë gjithçka - jetën me Zotin. Me fjalë të tjera nuk duhet të frikësohemi nga vdekja, por nga jeta. Vërtet si ne e jetojmë jetën? E pranojmë se është dhuratë e Zotit dhe se një ditë duhet t'ia kthejmë Zotit, apo jetojmë kot dhe ç'është më keq e keqpërdorim atë?

Për të kuptuar më mirë ungjillin e sotshëm të bëjmë një spjegim të vogël; zotshtëpia nga ungjilli sotshëm është vetë Zoti, punëtorët jemi ne ndërsa vreshta ku ne duhet të punojmë është së pari zemra jonë, pastaj rrethi ku ne jetojmë dhe natyrisht bota. Ne jemi të dërguar që gjatë tërë jetës të punojmë në këtë vresht. Zoti punën tonë nuk e mat si ne me orë dhe me ditë. Për të është me rëndësi që të punojmë pa lodhshëm në përmirësimin e zemrave tona!

Të rinjtë kudo në botë, pra edhe ata në Kosovë sot jetojnë pa ndonjë qëllim të madh, më mirë të themi pa ideale! Ata në vend që të krijojnë ideale, krijojnë idole. Dhe kush janë zotat e tyre, idolët e tyre? Zakonisht janë yjet e filmit, muzikës dhe sportit! Pa dyshim se edhe në mesin e tyre ka njerëz të mirë dhe familjarë! Por, në të shumtën e rasteve ata janë njerëz të dështuar

në jetën e tyre private, njerëz që askund nuk e gjëjnë lumturinë e vet, dhe për të mbuluar zbrazëtinë e vet të jetës merren me drogë, alkohol, e shumë prej tyre bëjnë edhe vetvrasje! Është kjo jetë, është kjo lumturi? Natyrisht se jo! A ne dëgjuam shën Palin i cili tha se ideali i tij është Krishti: *Nëse jetoj, jetoj për Krishtin dhe nëse vdes, vdes për Krishtin!* Sikur Krishti të ishte ideali ynë, kjo asesi nuk do të thotë se ne duhet të bëhemi meshtarë apo motra, atëherë kishim për të parë se çfarë atmosfere, çfarë parajse do të krijohej në famullitë tona.

Dhashtë Zoti që së paku me ndihmën e Tij të largohemi nga rruga e keqe, nga ajo rrugë që neve na qon në shkatërrim të trupit dhe shpirtit, dhe duke punuar secili në vreshtën e zemrës së vet të pastruar në shpirt të punojmë për të mirën dhe të mbarën e shpirtit, familjes dhe rrethit ku ne jetojmë. Amen.

Lutja e besimtarëve

Të bashkuar në emër të Zotit, si vëllezër dhe motra, për ta kremtuar ditën në nder e lavdi të ngjalljes së Jezusit, të lutemi së bashku duke thënë:

Rri me ne, o Zot.

- Për barinjtë shpirtërorë që me kujdes, dashuri dhe besnikëri ta udhëheqin grigjën tënde, të cilën ju la në kujdes Bariu i Mirë Krishti Zot, *të lutemi*

- Ti, o Jezu, je ngritur në qiell që të na përgatitësh vendin, zgjoje në ne dëshirën për atdheun tënd, *të lutemi*

- Për punëtorët, që me punë të ndershme të fitojnë për familjen e vet dhe të lavdërojnë Ty, *të lutemi*

- Që çdo njëri prej nesh të angazhohet në përmirësimin e gabimeve të veta dhe në këtë mënyrë t'ia arrijmë përsosmërisë, *të lutemi*

- për të vdekurit tanë, pranoji në Mbretërinë tënde, *të lutemi*.

Na ndihmo, o Zot, që të dijme në virtyte të krishtera të ndjekim dhe dëshmojmë, se ti erdhe për ne dhe shëlbimin tonë. Ti që jeton dhe mbretëron përgjithmonë. Amen.

Don Albert DEMAJ

E DIELA XXVI gjatë vitit

Nëse i paudhi kthehet prej paudhësisë së vet, ai ia kthen jetën vetvetes.

Leximi i parë: *Ez 18, 25-28.* Në këtë pjesë të Shkrimit Shenjt i cili flet mbi përgjegjësinë personale, Ezekieli paraqet dy tipe njerëzish; këtu bëhet fjalë për paudhësinë e të drejtit, ndërsa në anën tjetër flitet mbi kthimin e të paudhit. Porosia e këtij leximi është: *Nëse i paudhi kthehet prej paudhësisë së vet, ai ia kthen jetën vetvetes.*

Psalmi 25 (24) *Le të bie ndër mend, o Zot, dashuria jote.*

Leximi i dytë: *Fil 2, 1-11.* Në fillim të këtij leximi, shën Pali bën një hyrje shumë interesante duke përsëritur katër herë *nëse...* Ai bazohet në gjëra konkrete të cilat duhet stolitur jetën e një të krishteri. Nëse duam që jeta jonë të jetë në përkim me ligjet e Zotit, shën Pali na mëson: *Kini në ju po ato ndjenja që ishin në Krishtin Jezus.*

Ungjilli Mt 21, 28-32

Në atë kohë, Jezusi u tha kryepriiftërinjëve dhe kryetarëve të popullit: “Më thoni si e mendoni këtë gjë: një njeri kishte dy djem. Iu drejtua të parit e i tha: Biro, dil sot e puno në vresht! Ai iu përgjigj: Nuk dua! Pastaj ndërroi mendim dhe shkoi. Atëherë iu drejtua të dytit po ashtu. Ai u përgjigj: Po shkoj, Imzot!, por nuk shkoi. Cili prej të dyve e kreu vullnetin e t’et?” I thanë: “I pari!” “Përnjëmend po ju them: - vazhdoi Jezusi tagrambledhësit e laviret para jush hyjnë në Mbretërinë e Hyjit. Sepse, erdhi Gjoni ndër ju udhës së drejtësisë e ju nuk i besuat, tagrambledhësit e laviret i besuan, ndërsa ju, edhe pasi i patë këto, nuk u penduat për t’i besuar”.

Fjala e Zotit

Sa herë lexojmë pjesë nga Ungjilli mësojmë mbi jetën e Jezu Krishtit, por mbi të gjitha aty gjejmë porosi jetësore për jetën tonë të krishterë. Pra, në këtë rast Jezu Krishti nuk u drejtohet vetëm krerëve të popullit, por edhe të gjithë neve, duke na bërë të ditur sa e

rëndësishme është të kryhet vullnesa e Zotit. Kryepriiftërinjtë, mësuesit e popullit, shpesh janë në diskutim me Jezusin, saqë e kontestojnë mësimin e tij, sepse nuk kanë harmonizim në mes shpirtit dhe mendjes së tyre. Kështu, kjo dukuri vjen në shprehje edhe te këta dy djem, por edhe më tepër, këtu bëhet fjalë për një disponim dhe gatishmëri në realizimin e kërkesave që na parashtrihen. Na ndodh edhe ne që me fjalë t’i themi Zotit “PO”, e ndoshta veprat tona e dëshmojnë të kundërtën. Për këtë le të shtrojmë pyetjen: Cilit prej këtyre dy djemve i përngjajmë më tepër? Atij që kundërshton në fillim por që din të kthehet, të pendohet dhe kryen punën që i besohet? Apo ndoshta atij që me gojë pranon detyrat që i parashtrihen, ndërsa të njëjat nuk i kryen? Në këtë pyetje padyshim secili duhet të përgjigjet personalisht, por le të ndalemi te një argument tjetër të cilin mundë ta nxjerrim prej kësaj shembëlltyre: Në personazhin e djalit të parë shohim mëkatarët, njerëzit të cilët nuk kanë disiplinë në jetën e tyre. Mirëpo ata ndejnë nevojë të madhe për Zotin dhe kthehen. Pendohen për mëkatet e bëra dhe e përmirësojnë jetën e vet duke e kryer vullnesën e Zotit me përpikëri.

Por në anën tjetër, ai që premtton me gojë, ndërsa me fjalët e tija nuk përputhen veprat i identifikojmë farizenjtë. Ata të cilët e mbajnë vetën si të drejtë, por që në zemrat e tyre nuk ka përvujtëri. Janë zemërgurë dhe nuk mendojnë të ndryshojnë jetën e tyre. E gjithë kjo na bën të kuptojmë se i drejti duhet të angazhohet vazhdimisht dhe të jetë aktiv në përbushjen e obligimeve të cilat Zoti i kërkon prej tij. Përndryshe gjithmonë ekziston rreziku që të kalojë në pasivitet, indiferentizëm i cili qon në ftohje të raporteve me Zotin. Nga ana tjetër, edhe kthimi i mëkatarit gjithmonë është i

mundshëm, sepse kthimi i tij është vepër e hirit të Zotit.

Ta lusim Zotin që ata të cilët i thonë “po” t’i mbesin besnik gjithmonë duke e kryer vullnesën e tij, ndërsa ata të cilët ndoshta i thonë Zotit “jo” të kthehen prej jetës mëkatore në udhën e drejtë e të mos vdesin në padrejtësinë e tyre. Amen

Lutja e besimtarëve

Ta nderojmë Jezu Krishtin, i cili me gjakun e vet të derdhur për ne na e mundësoi shëlbimin, duke thënë: Kujtoje, o Zot, popullin tënd

- O Jezu, Shëlbuesi ynë, dëgjoj falenderimet tona që po t’i paraqesim në fillim të kësaj dite, na mëso që tërë jeta

jonë të jetë një falënderje Zotit, *të lutemi.*

- Shiqoje dobësinë tonë, o Jezu, bëj ta kuptojmë se pa Ty, nuk mund të jetojmë siç prët dhe kërkon prej nesh, *të lutemi.*

- Bëj, o Jezu që të gjithë ata që besojnë në Ty, të jetojnë në paqe dhe dashuri, *të lutemi.*

- Tregojë mëshirën Tënde ndaj të vdekurve tanë, duke i pranuar në Mbretërinë Tënde, *të lutemi.*

Bëj, o Jezu që këto lutje që i thamë në zë dhe ato që kanë mbetur në zemrat tona të arrijnë tek Ti, që jeton dhe mbretëron në shekuj. Amen.

Don Agim QERKINI

K r o n i k a

Më 9.VIII.2005 rreth 200 të rinjë nga Kosova të udhëhequr nga meshtari ynë Don Izidor Llukiqi, u nisën për Këln të Gjermanisë, për të marrë pjesë në Takimin botëror të Rinisë me papën Benediktin e XVI. Atje të rinjtë tanë iu bashkangjitën edhe grupit të të rinjve nga Shqipëria, Mali i Zi dhe trojet tjera shqiptare, duke mos i harruar edhe shqiptarët nga diaspora. Kështu numri i tyre arriti në 500 të rinjë shqiptarë të udhëhequr edhe nga dy arqipeshkvij Mons Rok Mirdita, i Tiranës dhe Mons Angjelo Masafra i Shkodrës. Në këtë takim morën pjesë rreth një milion e gjysmë të rinjë nga mbarë bota.

Më 18.VIII.2005 famullia e Ferizajit në bashkëpunim me Karitasin e Kosovës, për të dytën herë organizuan një ekskurzion me fëmijë në Itali. Morën pjesë 40 fëmijë dhe 9 animatorë. Fëmijët ishin nga Ferizaji, Prizreni, Peja, Stublla, Zymi, Binça, Klina. Ky projekt u realizua falë bashkëpunimit të frytshëm mes famullisë së Ferizajit dhe asaj të Shën Marisë Mbretëreshë në Terni dhe famullitarit të saj Mons Sandro Sciaboleta, me të cilën janë edhe të binjakëzuara. Grupi i udhëhequr nga d Albert Demaj, pas udhëtimit me autobus nëpërmjet Maqedonisë, Shqipërisë, arritën në Itali dhe u sistemuan në famullinë e Mons Sandros në Terni, ku tash e një vit shërben edhe meshtari ynë d Nikson Shabani. Terni është qyteti i shën Valentinit. Në katedralën e këtij qyteti pushojnë eshtrat e tij. Përveç Ternit ne vizituam edhe Asizin, qyteti i dytë pas Romës që vizitohet më së shumti nga turistët. Vend i mrekullueshëm i lutjes, shenjtërorja e shën Françeskut, vendi ku Papa i Madh Gjon Pali II më 1986 i tuboi liderët e të gjitha besimeve në lutje për paqe. Pastaj vizituam edhe Perugjën, Gubion. Një ditë qëndruam në bregdetin Mesdhe. Kulminacioni i kësaj vizite ishte Roma dhe takimi me Papën Bendeiktin e XVI. Ai e bëri një përshëndetje të veçantë për ne. Disa prej nesh patëm fatin edhe të përshëndetemi me të. Pastaj vizituam varrin e papës Gjon Palit të II, katekombet, qendrën e Romës etj. Mendoj se përvojat e fituara gjatë këtij eskurzioni, shoqëria e re e krijuar mes nesh, jo që nuk do të harrohen kurrë, por do të jenë shtytje që të japim rezultate të mira si në shkollë, po ashtu edhe në jetë. I falënderojmë nga zemra ata që na mundësuan këtë shëtitje në Itali. Zoti i shpërbleftë me të mira.

Lela, Fani dhe Nita

Thënie nga Nëna Tereze

- Të sëmurit dhe të vuajturit nuk mund t'i gjejmë me limuzina, por duke ecur!
- Të sëmurin preke me zemër!
- Mund të më vritni 1000 herë. Por mos ua vështirësoni vuajtjet të sëmurëve të mi!
- Kemi zbuluar ilaçin kundër gërbulës dhe sëmundjeve të tjera, por jo edhe kundër vetmisë. Medikamenti i vetëm kundër saj është dashuria që buron nga zemra!
- Po të jepnin pasanikët vetëm një pakicë prej tepricës së tyre, në botë do të kishte më pak mjerim.
- Besimi mungon sepse ka shumë egoizëm dhe grumbullim grabitçar.
- Atë që mund ta bëj unë, nuk mund ta bësh ti! Atë që mund ta bësh ti, nuk mund ta bëj unë! Por edhe ti, edhe unë mund të bëjmë diçka të mirë për Zotin dhe vëllaun njeri!
- Kur nëse jo tani! Kush nëse jo unë!

JETA

Jeta është mundësi, pranoje.
Jeta është bukuri, admiroje.
Jeta është lumturi, shijoje.
Jeta është ëndërr, zbatoje.
Jeta është sfidë, ballafaqoje.
Jeta është detyrë, kryeje.
Jeta është lojë, luaje.
Jeta është e amshueshme, nderoje.
Jeta është pasuri, ruaje.
Jeta është dashuri, përjetoje.
Jeta është fshehtësi, zbuloje.
Jeta është premtim, plotësoje.
Jeta është pikëllim, tejkaloje.
Jeta është himn, këndoje.
Jeta është tragjedi, zbutje.
Jeta është aventurë, zbërtheje.
Jeta është kënaqësi, meritoje.
Jeta është jetë, mbroje.

Nëna Terezë

A dini se....

- Nëse sot jeni zgjuar më shumë i shëndoshë se sa i sëmurë, jeni më i lumtur se 1 milion njerëz të kësaj bote, të cilët për shkak të sëmundjes nuk do ta përjetojnë javën e ardhshme.
- Nëse kurrë nuk e keni ndier rrezikun e luftës, vetminë e burgosjes, agoninë e vuajtjeve, fuqinë e urisë, jeni më i lumtur se 500 milion banorë të kësaj bote.
- Nëse mund të shkoni në kishë, pa frikë se do t'iu burgosin, vrasin, jeni më i lumtur se 3 miliard njerëz të kësaj bote.
- Nëse në frigorifer keni ushqim, pastaj keni veshmbathje, kulm mbi kokë, jeni më i pasur se 75 % të kësaj bote.
- Nëse keni xhirrologari në bankë, jeni në mesin e 8 % të njerëzve në botë
- Nëse keni mundësi ta lexoni këtë porosi jeni dy fish i bekuar sepse dikush ka menduar në ju dhe se nuk jeni në mesin e 2 miliard njerëzve në botë që nuk dijnë të lexojnë.

Impresum: Ad usum Internum
Boton; Dekanati i Prishtinës

Adresa: Rr. "Rexhep Bislimi" Nr. 50, Ferizaj

E-mail: jetaliturgjike@hotmail.com

Tel.0290/20-041

Shtypi: "ERA" Ferizaj

Papa Benedikti XVI